

Sygn. akt I ACz 337/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Wojciech Kościółek

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2014 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko A. K.

o rozwód

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 6 lutego 2014 roku, sygn. akt I C 774/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 337/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Tarnowie oddalił wniosek pozwanego A. K. o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy, odwołując się do treści art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Z 2005 r., Nr 167, Poz. 1398), wskazał, że w sprawie nie zachodzi potrzeba zwolnienia pozwanego od kosztów sądowych, które w obecnym stanie sprawy ograniczając się do obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od zażalenia w kwocie 120 zł. Z oświadczenia majątkowego wynika, że pozwany mieszka z rodzicami, nie ma własnego majątku, rodzice pozwanego otrzymują emeryturę: ojciec w kwocie 1.100 zł miesięcznie, natomiast matką w kwocie 720 zł miesięcznie. Sąd Okręgowy podkreślił, że pozwany jako osoba bez obciążeń zdrowotnych i osobistych jest w stanie podjąć pracę, zwłaszcza, że z zawodu jest stolarzem i pracy w tej branży nie brakuje.

Powyższe postanowienie zaskarżył zażaleniem pozwany, nie wywiódł jakichkolwiek zarzutów naruszenia prawa materialnego czy procesowego, natomiast wniósł o pozytywne rozpatrzenie złożonego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Podniósł, że nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych, gdyż ze względu na stan zdrowia nie może podjąć pracy i znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej. Kilkanaście miesięcy temu uległ wypadkowi w pracy na gospodarstwie. Doznał 6 % uszczerbku na zdrowiu. Od października 2013 r. przebywa na zwolnieniu chorobowym. Obecnie wymaga rehabilitacji i leczenia, w związku z czym sam potrzebuje pieniędzy na leczenie. Rodzice pozwanego otrzymywane emerytury przeznaczają na zakup leków dla siebie oraz na utrzymanie domu. Zaznaczył, że nigdy nie pracował jako stolarz, chociaż ten zawód jest jego wyuczonym. Końcowo stwierdził, że cały czas szuka pracy, lecz do tej pory bez rezultatu. Do zażalenia dołączył zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie ma uzasadnionych podstaw.

Sąd Apelacyjny podziela dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę sytuacji materialnej pozwanego.

Jak wynika z treści art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2005 Nr 167, poz. 1398 ze zm.) osoba fizyczna może domagać się zwolnienia od kosztów sądowych, jeżeli złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych jest uprawnieniem wyjątkowym, stanowiącym pomoc państwa dla osób najuboższych, które nie są w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku dla koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny. Chodzi zatem o sytuacje, w których osoba fizyczna nie tylko wykaże, że nie posiada bieżących dochodów, czy też jakichkolwiek oszczędności na pokrycie ewentualnych kosztów związanych z toczącym się postępowaniem sądowym, ale również nie jest w stanie w żaden sposób takich środków zdobyć w oparciu o majątek, którego jest właścicielem.

Ze złożonego przez pozwanego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach i źródłach utrzymania wynika, że pozwany pozostaje bezrobotny, bez prawa do zasiłku od dnia 19 stycznia 2009 r. Pozwany mieszka z rodzicami nie ponosi kosztów związanych z opłatami za mieszkanie, w tym czynsz i konieczne media. Te obciążają jego rodziców. Ojciec pozwanego posiada emeryturę w wysokości 1.100 zł a matka w wysokości 720 zł. Posiada gospodarstwo rolne o powierzchni 1,86 ha zabudowana budynkiem mieszkalnym o powierzchni 120 m², oraz budynkiem gospodarczym o powierzchni 90 m². Z wyjaśnień pozwanego wynika, że gospodarstwo to otrzymał od swojego ojca. Już ze względu na samą wartość tego niepodobna uznać, że pozwany jest on osobą, która nie jest zdolna do wyłożenia kosztów sądowych w kwocie 120 zł tytułem opłaty od zażalenia. Choć pozwany podał, że ze względu na swój stan zdrowia, doznany uszczerbek na zdrowiu 5 % jest na zwolnieniu chorobowym (na dowód czego przedłożył zaświadczenia lekarskie) a ze względu na trudną sytuację na rynku pracy, nie jest w stanie znaleźć zatrudnienia, a rodzice pozwanego swoje dochody przeznaczają na leczenie i własne utrzymanie, to okoliczności sprawy wskazują, że ze względu na posiadany majątek w postaci gospodarstwa rolnego nie jest on pozbawiony jakichkolwiek źródeł dochodu. Również twierdzenie pozwanego, że nie posiada on środków na uiszczenie opłaty od zażalenia w wysokości 120 zł brzmi niewiarygodne. Świadczy o tym stanowisko procesowe pozwanego oraz argumenty zażalenia. Zastanawiające jest bowiem, iż skoro pozwany będąc w tak trudnej sytuacji materialnej, która uniemożliwia mu poniesienie opłaty sądowej od zażalenia w wysokości 120 zł, w piśmie procesowym z dnia 5 grudnia 2013 r. wskazał, że z pracy dorywczej jest w stanie łożyć na rzecz swojego syna D. K. kwoty po 200 zł miesięcznie, tytułem przyczyniania się do usprawiedliwionych potrzeb małoletniego (k. 42-43). Możliwość zatrudnienia przy pracach dorywczych pozwala mu na zdobycie dodatkowych środków pieniężnych, które może przeznaczyć na koszty sądowe w niniejszym postępowaniu. Po wtóre trafność rozstrzygnięcia Sądu I Instancji potwierdza argumentacja powołana w zażaleniu. Pozwany podniósł w nim, że jego rodzice, z którymi mieszka większość otrzymywanych emerytur wydają na lekarstwa i własne leczenie a dodatkowo pokrywają wszystkie koszty utrzymania domu (media) w kwocie 650 zł. W konsekwencji należałoby uznać, że na lekarstwa te przeznaczają co najmniej 900 zł a łącznie z kosztami utrzymania domu daje to kwotę 1.550 zł, co oznacza że na swoje utrzymanie rodzicom pozwanego zostałoby ok. 300 zł miesięcznie. W tym świetle należy uznać, że w istocie pozwany nie wskazał źródeł własnego utrzymania. Pozwany nie zaoferował również żadnego dowodu świadczącego, iż wysokość dochodów jego rodziców pozwala im na utrzymanie siebie i pozwanego, nie wskazał nawet czy i jaką kwotą jest alimentowany przez rodziców. Wszystkie powyższe okoliczności świadczą, że pozwany nie pozostaje na utrzymaniu rodziców i posiada nieujawnione źródła dochodów, co prowadzi do uznania za niewiarygodne jego oświadczenia, że nie może on uiścić opłaty od zażalenia w kwocie 120 zł bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego siebie.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.